

NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i
utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Deres ref:

Vår ref: 19/02003-2 /

Dato: 30.08.2019

Invitasjon til å kommentere NOKUTs strategiplan for 2020-2025 – Tilbakemelding fra Nord universitet

Vi viser til det mottatte strategidokumentet, der det bes spesielt om tilbakemeldinger på utviklingsretningen som trekkes opp, kommentarer og innspill til utviklingsmål og strategiske prioriteringer. I tillegg bes det om konkrete innspill til tematiske prioriteringer for de nærmeste årene.

Tilbakemeldingen fra Nord universitet berører flere av disse temaene.

NOKUTs samfunnsoppdrag

Utkast til strategi starter med Formål, Roller og Tilnærming til arbeidet. Når det gjelder formål, er dette bestemt av mandatet, internasjonale avtaler etc., og vi har ingen tilbakemeldinger til dette punktet. Vi har heller ikke merknader når det gjelder roller og tilnærming til arbeidet. NOKUTs rolle som pådriver, ved å sette viktige tema på dagsorden og skape møteplasser, er helt essensiell for at kunnskapsinstitusjonene skal holde seg orienterte om og følge opp krav i lov og forskrifter. Likeledes gjør rollen det enklere for institusjonene å følge med i den nasjonale og internasjonale kunnskapsutviklingen.

Vi ser det som positivt at NOKUT arrangerer seminarer rundt kvalitet, men synes at det har vært for få slike tilbudene de siste par år. Likeledes er frokostseminarene av stor nytte, og vi ønsker hyppigere bruk av disse. Frokostseminarene har tidligere vært arrangert på ulike utdanningsinstitusjoner, og vi ønsker NOKUT velkommen til Nord universitet.

NOKUTs tre overordnede verdier: etterrettelig, imøtekommende og nytenkende bidrar til tilliten til «fag- og myndighetsorganet».

NOKUTs arbeid med norsk utdanning

Når det gjelder dette punktet påpekes det at NOKUT bl.a. skal bidra til at utdanningene tilfredsstillers nasjonale kvalitetskrav, og at flest mulig holder høyt internasjonalt nivå.

De nasjonale kvalitetskrav finnes i lov og forskrifter, og sektoren bør ha en omforent forståelse av disse. At utdanningene skal holde høyt internasjonalt nivå, er et utsagn som

utdanningsinstitusjonene og NOKUT bør utvikle en felles forståelse av. Det å måle seg mot utenlandske universitet og høyskoler, skjer både gjennom forskningssamarbeid og gjennom fagsamarbeid på joint degrees og andre utdanningssamarbeid. Kvalitet og nivå vil også være påvirket av nasjonale forhold, og vi ser fram til å kunne få en mer presis forståelse nasjonalt av hvordan vi skal tolke «høyt internasjonalt nivå».

NOKUT skal veilede institusjonene. Samtidig skal institusjonene gis et større ansvar med fullmakter i form av å være selvakkrediterende. Dette betinger en større grad av involvering fra NOKUT på veiledningssiden. NOKUTs arbeid med å sikre at tilstrekkelig kunnskap om tilstanden blir transparent og lett tilgjengelig, blir da enda viktigere, i tillegg til at kontrollmyndigheten også må utøves jevnlig.

NOKUT bør imidlertid være tydelig på hva som ligger i rollene veiledning og kontroll. Dette kan i dag oppfattes som tvetydig. Rollene må kommuniseres bedre ut og være stabile over tid.

Ved at kunnskap om kvalitet ved institusjonene blir lettere tilgjengelig, blir det også enklere å sammenligne seg med andre, noe NOKUT også ser som et sterkt virkemiddel for å stimulere kvalitetsutviklingen i sektoren. Sammenlignbar kunnskap på tvers av institusjoner er nødvendig for å se hvordan Nord plasserer seg i landskapet, noe også vi ha stor nytte av .

Det varsles et arbeid med å forenkle og effektivisere akkrediteringsprosessene og gi større ansvar for institusjonene. Innen dette området har Nord kommet godt i gang, men både akkreditering og reakkreditering er svært arbeidskrevende prosesser, så vi imøteser mulige forenklinger.

Utkast til strategi inneholder tre utviklingsmål og strategiske prioriteringer. Nedenfor følger våre kommentarer:

1. Bidra til enklere og mer konsistent regelverk for sektoren

Her skriver NOKUT bl.a. at det skal etableres en hensiktsmessig organisering av arbeidet med forskriftsforvaltning. En vil videreutvikle studietilsynsforskriften m.m. med tanke på at det er institusjonene som har ansvaret for å følge de opp. Alle forskriftene skal gjennomgås med sikte på å oppdatere de og forenkle struktur, innhold og omfang. NOKUT vil også bidra til at institusjonene forenkler sine lokale regelverk og prosedyrer der det er formålstjenlig og bidra til å styrke internkontrollen.

Nord imøteser en forenkling og bedre samordning på dette området. Slik det er i dag går en del tekst igjen både i UH-loven, studietilsyns- og studiekvalitetsforskriften. I tillegg har KD ansvar for den ene forskriften og NOKUT den andre.

Vi støtter arbeidet som gjøres nå i det offentlige utvalget som skal utrede regelverket og se på forenklinger etc., og ser fram til at utredningen blir ferdig.

2. Bedre og mer effektivt kvalitetsarbeid ved alle universiteter, høyskoler og fagskoler

Her vil NOKUT både styrke kontakten med institusjonene og bidra til erfaringsdeling mellom disse, et utviklingsmål det er lett å si seg enig i.

En vil også stimulere til at flere fastsetter kvalitetsmål som kan bidra til at flere studieprogram løftes til høyt internasjonalt nivå. Her har vi tidligere nevnt at det å holde et høyt internasjonalt nivå på studiene er et begrep det i dag ikke eksisterer en felles forståelse av. Dette ønsker vi å løfte til et diskusjonstema nasjonalt.

Likeledes vil en videreutvikle et effektivt indikasjonsbasert (risikobasert) tilsyn med studietilbud som supplement til tilsynet med institusjonenes kvalitetsarbeid, forenkle og effektivisere NOKUTs egne akkrediteringsprosesser og gi institusjonene mer ansvar i prosessene.

Vår oppfatning er at et risikobasert tilsyn ofte vil bli utført av institusjonene selv i forbindelse med reakkreditering og resultater på nasjonale målinger og undersøkelser, som eksempelvis Studiebarometeret. At NOKUT også tar del i slike oppgaver, er en ytterligere kilde til kvalitet. Det sies imidlertid ikke noe om hva som vil utløse et slikt tilsyn, og vi oppfordrer NOKUT til å videreutvikle kriteriene for et slikt tilsyn. Slik det er i dag, kan det være uklart for en institusjon hvilke kriterier som har utløst et tilsyn.

Når det gjelder forenkling av akkrediteringsprosesser og det å gi institusjonene mer ansvar, har vi allerede nevnt tidligere i notatet at vi ønsker forenklinger der dette er mulig.

3. Mer systematisk og lett tilgjengelig kunnskap om kvalitetstilstanden på fagområde- og studieprogramnivå

Her ønskes det at alle skal inviteres til å identifisere kvalitetsutfordringer og andre tematikker NOKUT bør prioritere (tematiske prioriteringer), det skal gjennomføres flere evalueringer og NOKUT skal oppsummere og systematisere kunnskap om kvalitetstilstanden og få fram forskjeller i kvalitet på en nyansert måte. Likeledes skal informasjon om tilstanden til både utdanningsinstitusjonene, myndigheter og allmenheten sikres på en mer brukervennlig måte bl.a. ved å skape flere møteplasser og bruke nye kanaler.

Dette ser vi som en forutsetning for et godt og dynamisk systematisk kvalitetsarbeid, og har allerede nevnt at NORD benytter slik kunnskap for å sammenligne oss med andre og også til andre læringsformål som eksempelvis vurdering og akkrediteringer/reakkrediteringer. Her er det best practice som kan være en inspirasjon i arbeidet.

Den kunnskapen som kommer fram vil også NOKUT benytte for å rette oppmerksomheten mot kvalitetsutfordringer og gode praksiser og bruke kunnskapen til å styrke den fagpolitiske rådgivningen.

Nord universitet på linje med de andre institusjonene, vil ha nytte av dette og ønsker et kvalitetsmessig sterkt NOKUT med god fagpolitisk rådgivning og medarbeidere vi kan søke råd hos og som også kan være gode diskusjonspartnere i arbeidet vårt.

NOKUTs arbeid med utenlandsk utdanning

NOKUT skal bidra til at utenlandsk utdanning og kompetanse effektivt kan tas i bruk i Norge, men vi tar da som gitt at det stilles de samme kvalitetskrav til disse som til norsk utdanning. Det nevnes ingenting om språkkrav, og kan vi da forstå det slik at dette kravet vil bli vurdert og overlatt arbeidsgivere å bestemme?

For utdanningsinstitusjonene er den kompetansen som finnes i NOKUT en god støtte, spesielt i forhold til å vurdere dokumentasjon.

Det er satt opp tre områder innen dette feltet som skal være utviklingsmål i kommende periode:

1. Raskere og mer effektive prosesser for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse

Her skal NOKUT bl.a. fortsette digitaliseringen, bistå utdanningsinstitusjonene i godkjenningsarbeidet, gå i front for større grad av automatisk godkjenning på tvers av land og tilby alternative metoder for å vurdere og godkjenne utenlandsk utdanning der den normale saksbehandlingen ikke er mulig ut fra lav tillit til dokumentene.

Vi ser at tiltakene under dette utviklingsmålet vil bidra både til å lette vårt arbeid og sikre at utenlandske søkere behandles så likt som mulig, uavhengig av studiested. Vi ser også at det i noen grad vil hjelpe oss å spare tid.

Imidlertid må ikke regelverket bli så rigid at det motarbeider arbeidet med internasjonalisering. Vi har erfaringer i forhold til godkjenning av joint- og double-degrees. Her skal opplegget hos våre samarbeidspartnere tilfredsstillende hele det norske regelverket, til tross for ulike kulturer og måter å gjøre ting på. Dette kan vanskeliggjøre samarbeid om utdanning, og en bør se på om regelverket er for rigid i noen tilfelle. Også når det gjelder norsk utdanning med krav om internasjonalisering i læringsutbyttet, er det også ulikheter mellom fagområdene. Eksempelvis vil praksisperioder innen sykepleie være for kortvarige til at de skal kunne regnes med som poenggivende utenlandsopphold for institusjonen.

2. Mer systematisk og lett tilgjengelig informasjon om hva utenlandsk utdanning tilsvarer i Norge, og om det norske systemet for godkjenning

Her vil det utvikles en digital løsning til dette, samtidig som en skal gi informasjon om det norske utdanningssystemet slik at alle skal ha lett tilgjengelig informasjon om krav

For Nord betyr dette arbeidet at det vil kunne bidra til at ikke-aktuelle søkere ikke så lett kommer inn i systemet, og dermed lette saksbehandlingen og spare tid. Systemet vil også bli mer transparent.

Tredje punkt omhandler å bedre dokumentasjon av samfunnsnyttene av NOKUTs arbeid på feltet, noe vi støtter.

NOKUT som organisasjon

Under dette punktet har vi ikke noen spesielle synspunkter eller kommentarer. Vi ser at organisasjonen er opptatt av digitalisering, kunnskapsbygging og effektivisering og merker oss NOKUTs verdier: etterrettelig, imøtekommende og nytenkende. En etterlevelse av disse vil styrke både samarbeidet og tilliten til NOKUT.

Tematiske prioriteringer

Som det blir sagt i utkast til strategi, sies det ingenting om hvordan NOKUT vil prioritere med hensyn til de fagområder og tematikker en skal arbeide med, mens det henvises til årsplanarbeidet og en plan med mulige tematiske prioriteringer som oppdateres løpende.

I utkastet til strategi legges det ved eksempler på tematiske prosjekter de siste årene, og det framkommer at NOKUT ikke har besluttet å sette i gang nye prosjekter for 2020 og framover, utover videreføring og avslutning av tematiske satsinger knyttet til hhv. praksis og fagmiljø.

Utdanningsinstitusjonene inviteres likevel til å spille inn forslag som NOKUT bør vurdere å adressere de nærmeste årene, og der innsats fra NOKUT vil kunne utgjøre en vesentlig forskjell for å sikre eller utvikle kvalitet.

Det å ta opp samme tema på tvers av flere utdanningsinstitusjoner med det formål å sammenligne, lære av hverandre, og på den måte forbedre kvalitet ser vi som en god arbeidsform.

Nord universitets innspill til tematiske prioriteringer:

- Siste periodiske tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet rettet seg mot fire fusjonerte institusjoner, herunder Nord universitet. Flere enn disse fire har vært igjennom en eller flere fusjoner, med de utfordringer og muligheter dette innebærer. NOKUT sitter med den samlede oversikten over tilsynene, og vi kunne tenkt oss en utredning/temadag/konferanse der en setter søkelyset på fusjoners innvirkning på kvalitet og kvalitetsarbeidet. Har fusjoner hatt innvirkning på kvaliteten for de fusjonerte institusjonene, både positivt og negativt? Spesielt gjelder dette der et universitet har blitt slått sammen med høyskoler. Har dette medført problemer i forhold til systemer og kvalitet? Kan NOKUT lage en «dreiebok» for hva en skal være oppmerksom på, problemområder, prioriteringer etc? Kan det finnes noen «nøkler» for vedlikehold av kvalitet?

Når det gjelder innledende tilsyn med fusjonerte institusjoner, er vår erfaringer med prosessen ikke udelt positive. Vi stiller spørsmål ved timingen, hensiktsmessigheten og innretningen. NOKUT bør spørre seg selv hva som er mulig å få til rett etter, og i noen tilfelle, i fusjonsøyeblikket. Er det formålstjenlig å innlede et tilsyn rett etter fusjonen?

- Det er bebudet en stortingsmelding om arbeidsrelevans i høyere utdanning. Denne meldingen kan gi grunnlag for tematiske prioriteringer for NOKUT på sikt. Her vil det fokuseres på hvordan man sikrer at studieprogrammet har arbeidslivsrelevans, hvordan

nærings- og arbeidsliv kan komme med innspill til utforming av studieprogram, mentorordninger for studenter, hvordan man gjennom god kontakt med nærings- og arbeidsliv skaffer både gode praksisplasser, samt øke antall bacheloroppgaver og masteroppgaver som skrives i samarbeid med næringslivet. Her tror vi ulike miljø vi ha mye å lære av hverandre.

- Forholdet mellom doktorgrader og de andre utdanningene innenfor det systematiske kvalitetsarbeidet, forholdet mellom forskning- og opplæring i ph.d.-program. Det er en gjenganger at institusjonene sliter med å få doktorgradene inn i kvalitetssystemene på samme måte som bachelor- og mastergradsutdanningene. Dette kunne være tema for en dagssamling der institusjonene sammen med NOKUT vurderer en god løsning på dette.

Med vennlig hilsen

Levi Gårseth-Nesbakk
Konst. prorektor utdanning

Jan Atle Toska
Studiedirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.